

Fábry Zoltán Márai első kötetéről írta: „Döbbenetes virtuóz összemarkolás; fájó görcsbe szorítva minden: kis perc, mindennapi gesztus... és mindenki perce, mindenki mozdulása... és hirtelen grimaszos mosollyal megint elengedve. Játék és halálos szívmarkolás, csontzörgetés (...) A kortárs jövőbe kérezkedő keserősége... a tehetetlen fáradtság vádoló hangja, emberformálása. Az új utak kezdetén ott áll a kikristályosodott emberi hang: Márai Sándor.” 1926-ban, a szlovenszkói lírai antológiában Márai ekképp jellemezte önmagát: „Évek Berlinben és német városokban, ahol hajlandó voltam azt hinni, hogy mindennek a végére juthatok, és évek Párizsban, ahol megtudtam, hogy mindennek a lelegején vagyok.” S végül a háborús fenyegetések árnyékában, a testamentum szándékával:

„Minden eljött az életben, amit a decembertől és az ünneptől reméltünk, mikor még gyermekek voltunk. Minden eljött, csak nem egészen úgy, ahogy reméltük, s főként nem akkor. S egy napon megtudtuk, hogy az egész élet ünnep volt, s lassan megkapjuk az összes ajándékokat, az életet, a szerelmet, a barátságot és a halált. Ezek a nagy ajándékok. De mindezt hétköznap kaptuk.” (Képes Vasárnap 1940. XII. 8.) A *Férfiak* című színmű ifjabb testvére, Pál ezt a teljes életet akarja birtokba venni, s ekkor még nem ér rá arra figyelni, amit a Logodi utcára éjszaka kipillantó költő-szomszéd is csak élete vége felé tud meg: egy ismeretlen nagy Úr vendégeként jött e földre.

GEORGE HERBERT

Kelletlenség

*Uram, tégy gyengédde, ne sértselek!
Barátok közt, rögtön, ráérezek
Hogy mi lebet
Barátom szándéka és mit szeret:
Nem bánnék baráttal, abogy Veled.*

*Ha bárki jóbirében szennyezi,
Megkivánja a barát-becsület
Megvédeni,
Gáncs szeplőjétől menteni:
Nem bánnék baráttal, abogy Veled.*

*Barátom köphet tiszta padmalyon;
Aranyat kér? Hát adom pénzemet;
A szegényt kint hagyom,
S velük Téged tornácomon;
Nem bánnék baráttal, abogy Veled.*

*Ha barát igénylené e helyet,
Érdekem ellen néki engedek,
De ha kegyed
Szívem kéri, Tenéked nincs helyed:
Nem bánnék baráttal, abogy Veled.*

*Amit tettél, nem tebetné barát.
O, irjad ércbe, mit tett Istened,
Vérével öntözte a fát, ő
Hogy megvegye, mit ember meg nem ad,
ki ellenséggel jobb, mint Teveled.*

Károlyi Amy fordítása